

FEMAD

Národní přehlídka amatérského činoherního a hudebního divadla
FEMAD Poděbrady / Divadelní Třebíč

číslo 04

ročník 33

15. května 2005

TO VÁM BY MĚL PATŘIT NÁŠ POTLESK

Děkujeme porotě, že z matérie viděných představení vytěžila, co se vytěžit dalo. Přejeme úspěšnou těžbu i v Třebíči.

Foto Ivo Mičkal

KARETNÍ HLÁŠKA

Opět jsme se vypravili s diktafonem do světa. Již od počátku pátráme po 33. utroušené kartě. Zajímala nás tedy informovanost veřejnosti ve věci srdcového krále.

Víte, kdo je muž zobrazený v karetním znaku FEMADu Poděbrady?

**muž cca 31 let,
pravděpodobně novinář**

No já nevím... Na první pohled bych řekl, že to je Jan Werich.

**žena, cca 25 let,
pravděpodobně blondýna**

Já nevím, ale to tam radši neptejte.

mladý muž, pravděpodobně kouzelník
Připomíná mi jednoho chlapa, co jezdí na Hronov, ale nevím, jak se jmenuje.

Jan Párek, pravděpodobně Hanswurst

No já nevím, že by to byl Jiří z Poděbrad? To asi ne, že?

muž na koni, pravděpodobně král

(mlčí)

Nechcete si aspoň tipnout?

(mlčí)

muž pod koněm, cca 53 let, pravděpodobně ochotný ochotník

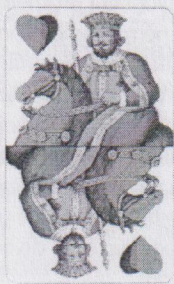
Ano náhodou vím úplně přesně, o koho jde. Jmenuje se Pavel Bošek, ale víc vám neřeknu, čeká na mě manželka. Nashledanou.

dívka ve frontě na zmrzlinu, cca 23 let, pravděpodobně vzdálená příbuzná P.B.

Jistě. Spisovatel, dramatik, redaktor, herec...

pán v letech, pravděpodobně bývalý člen Armádního uměleckého sboru

Ukažte... Anó, vždyť to byl náš dramaturg AUS.

Srdcový král

Pátrání redakce úspěšné. Třicátátřetí karta nalezena. Pod svícem největší tma. Celou dobu je nám na očích! Objevuje se na titulní straně zpravodaje. A dokonce pronikla i do festivalové brožury a na plakáty. Ano, naše karta je symbolem poděbradského FEMADu.

Chcete vědět více? Mañana!

Od komedie k dramatické výpovědi

Rozhovor s Veronikou Hornerovou, super-vizorkou Amatérského divadelního spolku RIYO, nejen o inscenaci Petera Shaffera *Equus*

Není obvyklé, aby měl soubor svou super-vizorku. Jak jste se ke své funkci dostala?
Režisér Bohumír Klečka musel skončit, odešel od rozdělané práce. Inscenaci jsem převzala v poslední fázi a dotáhla ji do konce. Zbývalo vyjasnit některé vztahy mezi jednotlivými postavami. Mám zkušenost, že poslední jednání a finále bývá vždy problém.

Proč skončil režisér inscenace?

Příznám se, že jsem v souboru nová, tak přesně nevím. Myslím, že hlavní příčinou byly osobní záležitosti.

Zvolili jste těžkou, myšlenkově náročnou záležitost. I když jste nebyla u začátku, povězte něco o tomto záměru.

Pokud vím, Bohumil Klečka chtěl hru *Equus* vždycky inscenovat. Byla to pro něj výzva, ostatně i pro celý soubor. Když jsem zjistila, jakou hru mám přebírat, zděsila jsem se. Přitom nepatřím k nováčkům, protože u amatérského divadla se pohybuji dvacet let. Chci také říci, že se soubor s náročným úkolem vypořádal se ctí.

Vás osobně lákají podobná, spíše neobvyklá témata?

Ve štychu

Vyprávění na úkor situací

Když se u nás koncem 70. let minulého století objevila Shafferova hra *Equus*, prošla řadou jevišť. V tehdejších poměrech jednotvárném repertoáru se stala senzací tím, že svou pozornost obracela na zkoumání nitra člověka v době, kdy se o psychoanalýze příliš nemluvalo. Dnes již snad může působit poněkud tezovitě. Tomu lze ale zabránit rozpracováním vztahů a situací, a především je třeba nebát se obraznosti, bez níž tento typ dramatiky na jevišti realizovat nelze. Amatérský divadelní spolek RIYO Praha si vše poněkud zkomplikoval již samotnou úpravou, kdy vyškrtal právě některé scény, které mohly rovině obraznosti i rozpracování vztahů a situací pomoci (obraz příjezdu muže na koni u moře, kde to vlastně všechno zača-

Ale ano, právě tato hra se pro mě osobně stala také výzvou. Amatérské divadlo má jednu velkou výhodu, může si dovolit i propadák.

Jak přijímají diváci Vaši inscenaci?

Podobně jako u ostatních amatérských divadel navštěvují naše představení převážně kamarádi, známí a příbuzní. Mnozí jsou překvapeni skutečností, že soubor, který hrával především komedie, najednou nabízí zcela jiný žánr. Ohlasy přátel z mého okolí byly dobré, a tak převažuje spíše kladné hodnocení. Samozřejmě vím, že takové představení budí většinou depresi.

Jak dlouho a jak často Equus uvádíte?

Inscenaci máme na repertoáru od začátku roku a uvádíme ji zhruba jednou za měsíc. Stálou scénu máme v pražském Klubu Klamovka.

Prozradte něco o neobvyklém názvu vašeho spolku.

Vidíte, mne také vždycky zajímalo, proč je v názvu měkké i a tvrdé y. Od

členů souboru jsem se dozvěděla, že do názvu byly vloženy pro jistotu obě samohlásky, protože se nevědělo, která z nich je správná. Bojím se, že to myslí vážně.

Hodláte se souborem spolupracovat nadále?

Napsala jsem hru *Brahmání* o indických kastách. Po prvních zkouškách ale odpadli někteří herci, jak už to tak někdy bývá. Na podzim si zřejmě vybereme nějakou komedii s menším obsazením.

Ani Vás nemine karetní otázka... Věříte, že lze osud číst z vyložených karet?

Osobní zkušenost s kartáčkou nemám. Ale určitě bych se dozvěděla, že se vdám za bohatého muže a budu žít šťastně až do smrti. Příznám se, že si ráda vykládám taroty.

Dobře, ale znovu se ptám na osud a karty. Myslím, že člověk může takřka vše ovlivnit sám.

(čej)

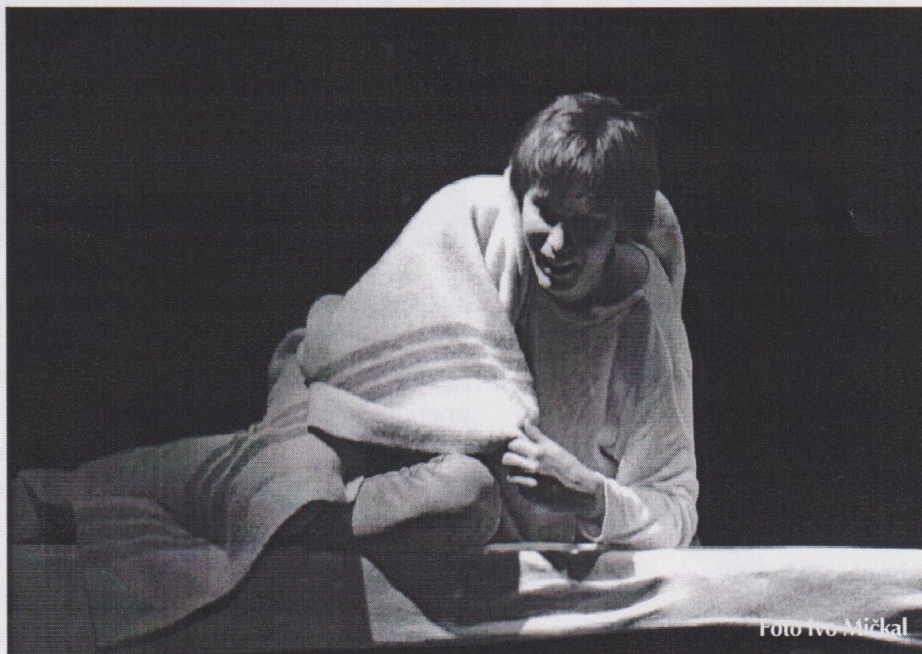

Foto Ivo Míchal

lo, koně ve stáji atd.). Předloha je napsána tak, že se vyprávění prolíná s přehráváním situací. Podle představení se však zdá, že si s tím soubor nevěděl příliš rady a zbytečně a nelogicky pracuje se zhasínáním světel a pauzami mezi jednotlivými sekvencemi. Navíc zůstal především v rovině pouhého reprodukování textu na úkor budování témat jednotlivých postav, jejich vzájemných vztahů a situací. Omylem je již úvodní monolog jdoucí z reproduktoru, který je nekomunikativní a nedokáže čitelně nastolit výchozí

situaci příběhu tak, abychom s napětím sledovali, co a proč psychiatrii proměnilo. Hra je totiž především o něm, o jeho proměně. V této inscenaci je však ústřední konflikt mezi Alanem a doktorem pouze nastolen a neprochází dostatečně výrazným vývojem. Ze soustředěnosti herců lze soudit, že je Shafferova hra něčím zaujala. Bylo ale zřejmě nad jejich síly a zkušenosti, aby toto své poselství dokázali předat odpovídajícími divadelními prostředky přes rampu.

(ex)

Příznivou barvu

Univerzálně šílené ...

Rozhovor s Davidem Doubkem, režisérem Nejhodnějších medvídků Hradec Králové

Proč Vás zaujala 70. léta v tehdejší Německé spolkové republice?

Inspirace vycházela z událostí kolem Heidelbergského Kolektivu socialistických pacientů, což byla speciální terapeutická radikální skupina, jejímž programem byla představa, že duševní nemoci způsobuje kapitalistický útlak a léčba by měla spočívat v radikálním boji proti společenskému systému. Myšlenka, že se člověk takhle vzepře, nám připadala naprosto praštěná až šílená.

Myslíte, že toto téma zajímá i dnešního diváka?

Myslím, že je univerzálně šílené. Pořád funguje, určité skupiny stále působí v Německu i jinde ve světě. Dnes nejde samozřejmě o nějaký většinový proud, ale stále o názor, že někdo může někoho terorizovat. Když se představení podaří, naše sdělení diváka zasáhne. A většinou se to daří.

Tady jste ten pocit také měli?

Atmosféra zde byla taková zvláštní, studená a přišlo málo lidí. Navíc jsme představení zkrátali, takže bylo asi trochu rozhozené.

Hra je součástí projektu Drei Farben. Můžete nám o něm něco říci?

Jedná se o projekt, který je v zásadě kryptický, jeho pokračování je založeno na momentu překvapení. Nemůžeme nic prozrazovat, ale všechny tři hry jsou propojeny jakousi tématickou linkou. V sou-

Foto Ivo Mičkal

časné době se už jedna věc zkouší a s další začneme na podzim.

Podle vaší úspěšné hry Ještě žiju s plácačkou, věšákem a čepicí se prý bude natáčet film...

Už se točí, ve filmu hrají někteří herci z našeho souboru. My už ale tuto hru neuvádíme.

Jak vznikl název Nejhodnější medvídků?

Je to historická záležitost, ani já sám ne-

vím, asi náhodou.

Jak na Vás působí srdcový král, který je logem FEMADU?

Vídím kartu, na ní pána s perem a knihou, ale nevím, kdo to je.

Na kartě je konkrétní osobnost, Pavel Bošek.

Nevím, neznám. V Poděbradech jsem letos poprvé.

(čej)

Ve čtyřech

Pokus o hudební (snad) crazy komedii

Nejhodnější medvídků z Hradce Králové se představili autorskou inscenací Ultimátum, pod níž je podepsán Ruby Hoo (pod tímto pseudonymem jsme vypátrali Davida Doubka). Hra do určité míry vychází z remaku 70. let minulého století, včetně dozvuků hippies. Nej přesněji je toto ukotvení jasné ve výborné výtvarné složce inscenace, jdoucí především v kostýmech až do detailů (jejími autory jsou scénografové z profese). Výchozí situace, kdy se na zkrachovalé lodi ocitá uzavřená (v různé míře levicová) společnost – kapela hippies, argentinský šťvanec „country Elvis“, dívčí teroristické koman-

do a policajt (a později ještě námořník se zajatým kapitánem) - je vtipná a vede nás k předpokladu, že půjde o retro crazy komedii. Slibný začátek se ale bohužel brzy rozplyne a vystavěných fungujících fórů je čím dál méně, takže se i čím dál méně bavíme. Začínají vadit vulgarismy, protože nejsou nijak povýšeny a působí samoučelně. Je to zřejmě tím, že soubor nedokáže rozvíjet v úvodu nastolenou situaci prostředky odpovídajícími výše uvedenému žánru. Pokud jde o písničky, měly vesměs hezké texty, ale ne vždy jim bohužel bylo rozumět. Je jistě zajímavou skutečností, že se v rámci své

poetiky pustili Nejhodnější medvídků na půdu hudebního divadla, ale nedali nám klíč k tomu, jak písničky a hudební složku vůbec v kontextu této inscenace vnímat. Interpretují je do jisté míry vážně, a přitom by se i z této složky dal vytěžit humor. Doubkova předloha není sice nejkvalitnější, ale domníváme se, že by inscenace jako důsledná crazy mohla fungovat – když ne v rozehrané situaci, tak alespoň v tempu a chytře zorganizované výstavbě celku. Zatím vše zůstalo ve stádiu pokusu.

(ex)

Přízněj barvu

Hele červe...

Sáhodlouhý rozhovor s Kazimírem Lupincem, který napsal scénář a společně s divadlem V.A.D. dal dohromady inscenaci Rozmarné léto

Foyer divadla Na Kovárně, FEMAD Poděbrady, dva roky na zpět, 9. května 03, 13:50

Hele Červe, to jsem zvědavá, co tady řeknou příští rok na to Rozmarné léto...

Víš co, já bych s tím ještě rok počkal ono se to usadí...

Cukrárna naproti Tylovu divadlu, Wintrův Rakovník dva měsíce zpět, 30. března 05, 16:05

Hele Červe, jak se rozdělíme o ten dárekový koš?

Z koše nic nechci, ale když tak mi dej hrnek. At mám čtyři pro rodinu ...

U Červů v chodbě, ulice Josefa Čapka, Kladno

tři dny před, 11. května, 19.02

Hele Červe, jak jedeš do Poděbrad?

Já pojedu v sobotu ráno, chci vidět ty Medvídky a to druhý předtím.

Potemnělý kout v šatně, pod lavicí, Poděbrady

těsně před slavnostním zahájením, 14. května, 12:10

Hele Červe... Červe!? Jseš tu? Třeba to nebude tak hrozný...Vylez!

Šatna, na lavici, Poděbrady, těsně před představením RL 14. května, 19.45

Hele Červe, tak co, jak se těšíš?

Jo, těším se.

V maringotce, na jevišti, divadlo Na Kovárně

během třetího obrazu 14. května, 20.25

Hele Červe, zatím dobrý né?!

Jo, tady se to vždycky povede...

Zákulisí divadla Na Kovárně

těsně po představení, 14.května, 21.25

No, tak vždycky ne...

Hele Červe, už byly i horší představení, ne ...

V redakci zpravodaje FEMADu

v noci, 14. května, 22.47

Hele Červe, je docela pozdě, už vylož karty na stůl.

No tak, co chceš slyšet? Děláme ten Tajemný hrad v Karpatech, to bude taková parafráze... Zajímavý na tom bude, že to bude vlastně o divadle V.A.D., ale to nechci předbít. Ted zkoušíme. Budeme rádi, když to stihneme do konce roku, což bychom měli, protože Verne má letos 100 let od úmrtí. Pak píšou to Utrpení knížete Sternenhocha (ale on to teď dělá ten Dr. Krása, tak nevím). Ještě píšou jednu vlastní hru, ale vzhledem k tomu, že to říkám už asi tři roky, tak taky nevím. Zkoušíme teď tak jednou týdně, hráme docela málo, tak 1 - 2x za měsíc.

V redakci zpravodaje FEMADu

V noci, 14. května, 22.57

Hele Lenko, už bude to poslední představení...

Tak jo, dík moc. Já to potom nějak přepíšu.

(jas)

Foto Ivo Mičkal

Ve štychu

Celkem půvabný způsob léta

V.A.D. Kladno přivezlo do Poděbrad inscenaci Vančurova Rozmarného léta, kterou nastudoval kolektiv podle scénáře Kazimíra Lupince. Vančurova poetika se zde setkává se zcela odlišnou poetikou, kterou si soubor za dobu svého působení vytvořil, ale přesto vzniklo v podstatě milé a příjemné představení. Vančurův nezaměnitelný působivý text je zde sice poněkud seškrtán, protože ono „vedení řečí“ není jejich doménou, ale postavy jsou lehce a odpovídajícím způsobem nahozeny a příběh vyprávěn převážně s půvabem – především tehdy, daří-

li se vymyslet situace a fóry vycházející z ducha Vančurovy předlohy – například hry s rybářským prutem, vodotrysk nebo hned úvodní nedorečené repliky „Tento způsob léta...“, protože to už je klasika, kterou známe z paměti. Také ono shození Arnoštka z lana hasičem bylo připraveno oním neustálým „pruděním“ hasiče na jevišti kvůli otevřenému ohni a posléze završeno i zvukově použitím hasičského přístroje. Na druhou stranu jsou místa, kde temporytmus celku vázne – nejvíce v pouhém „rozhlasovém“ vyprávění o rvačce abbého (je jasné, že jim

chybí další herci, ale zvolený způsob je snad nejhorší možný) a někdy také při zbytečně dlouze působících představách. Přitom je ale scéna funkční - objekt, který z jedné strany představuje maringotku a z druhé kabinky na plovárně, jeho střecha střídavě postel Důrových a místo Arnoštkovy produkce, umožňuje potřebné variabilní využití. Herecky není představení zcela vyrovnané – nejlépe vycházejí postavy Arnoštka, Důry a Anny, ale jako celek rozhodně pobaví a potěší.

(ex)

Přízněj barvu

Ozvěny z Kuksu

Rozhovor s Petrem Haškem, režisérem Geisslers Hofkomedianten Kuks

Kde získáváte náměty pro vaše hry?

Náš soubor Geisslers Hofkomedianten Kuks programově zpracovává texty z období baroka.

Nacházíme je v různých archívech, překládáme a potom po svém aktualizujeme. Včerejší inscenace je již čtvrtá v pořadí a premiéra byla loni v létě.

Co Vás zaujalo na uváděné Atalantě?

Nejvíce původ textu, který vznikl přímo v Kuksu.

Tenkrát byl majitelem panství hrabě František Antonín Špork...

Ano, přesně v té době tam fungovala společnost herců, která se jmenovala právě Geisslers Hofkomedianten, což jsou v překladu Geisslerovi dvorní komedianti.

Ve vašem programu se píše o německé hauptakci...

To je termín z divadelní terminologie, který byl typický pro baroko. Ve hrách tohoto druhu docházelo ke spojení tragiky a komiky. Tragická linka hlavního příběhu byla narušována komickou figurou. Nejčastěji to byla postava Hans Wursta.

Podařila se vám podle Vašeho názoru aktualizace textu?

Já doufám, že ano. Mám rád divadlo, kde je nějaké téma a doufám, že ho objeví i diváci.

Zeptám se vás na plány do budoucna.

Každý rok přes léto nastudujeme novou hru. Nyní máme připravenou barokní operu. Tam vidím problém v tom, že se nezachoval celý notový zápis, ale zůstalo celé libreto, které máme již přeložené. Předlohu uvedeme jako činohru a doplníme o některé

dochované árie. Pěvecky nám pomohou hudebníci a zpěváci z Hradce Králové. Máme doloženo, že se tento text v období baroka opravdu hrál.

Na Kuksu se pořádají letní barokní slavnosti...

Přijďte se podívat na 3. ročník barokního festivalu Theatrum Kuks, který se koná od 25. do 28. srpna. Není zaměřen jenom na divadlo, ale i na hudební produkce. Máme radost, že se na Kuksu pro nás staví ze staré stodoly krásné nové divadlo.

Jedno z témat letošního zpravodaje jsou karty. Takže hrajete karty?

Já jsem strašný hráč, umím hrát pouze prší, do mariáše jsem nikdy nepronikl, vždycky to pro mě byla velká záhada.

Foto Ivo Mičkal

Ve štychu

Zajímavá kuriozita

Geisslers Hofkomedianten z Kuksu zakončili letošní FEMAD inscenací hry Heinricha Rademina Atalanta aneb Pronásledování z lásky aneb Krutá královna Tegeantů z roku 1724. Na tuto „Staats - und Hauptaktion“ nelze uplatňovat stejné parametry jako na běžnou divadelní hru. Z dnešního hlediska je to nehratelná hra z archívu a tedy vlastně kuriozita. V provedení Geisslers Hofkomedianten je zpracovaná s názorem, s nímž můžeme nebo nemusíme souhlasit, ale který je zde přítomen. Základem je manýrismus, jakási bizarní stylizace v pohybu, jeho

strojovosti a loutkovosti, v kostýmech - uniformách. Tyto uniformy vznikají před námi „servírováním“ epolet. A zajímavé jsou i některé další obrazy (například čtení dopisu olizováním – doslovné sežráním podvodu), zatímco jiné zůstávají nečitelné a nejasné. Spohybem se prolíná hudba ze starých desek, různě zpomalovaná, se spoustou šumů.... Ruské písně, vídeňské valčíky a čínská hudba směřují k prostředí dvorů, české písně z 60. – 70. let minulého století pak k osobním vztahům a láskám. Text je kvalitně stylizovaný oddeklamován v duchu hauptak-

ce. Pouštění muziky ovládá Hans Wurst v podání Michala Nováka, v kontrastu se stylizací a v duchu hauptakcí improvizující figura, která má být i jakýmsi propojením k dnešku. Bohužel ve včerejším představení nepůsobil jako oživující prvek, naopak představení retardoval a diváky spíš atakoval, než aby docházelo k otevřené komunikaci. V podstatě lze ale shrnout, že je inscenace Atalanty v každém případě poctivým a cenným hledáním, pro někoho více, pro někoho méně zajímavým.

(ex)

Voko bere

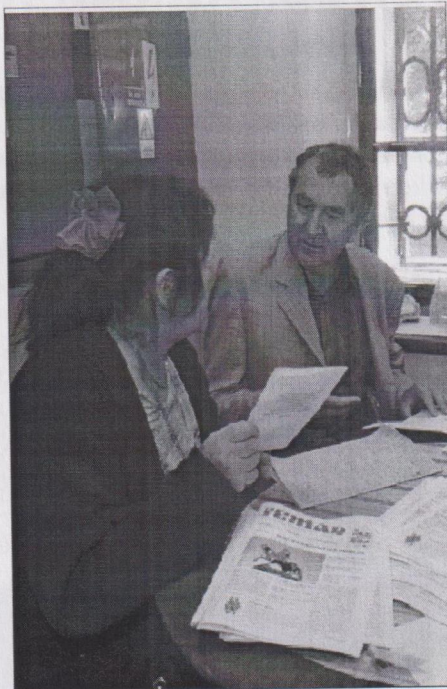

Foto Ivo Mičkal

Svršek nebo spodek

Váš kladný a záporný zážitek, chvilka, postřeh, setkání

M. Novák – Ráno bylo příjemné teplo

M. Rumler – Nejhodnější Medvídci před představením

Dos – Chvilka v trávě

Skoro se mi povedlo rozbít láhev rumu

Nejhodnější Medvídci po představení

Upovídáný Hans Wurst

Na hromádce

Poslední šance

Krásný den, drazí bibliopřátelé! Když vám hlava třeští, v sále se chce spát, pomůže vám kniha, věrný kamarád! A pokud nemáte po ruce knihu, je tu přítel věrnější než pes – vaše Amatérská scéna!

Ano, náš bibliobufet by jistě nebyl úplný bez ocelových zásob výtisků tohoto časopisu, jehož obálka se určitě zaryla do srdce nejednoho (nejen) amatérského divadelníka. Každé dva

až čtyři měsíce jistě netrpělivě vyhlížíte poštovní doručovatelku a vaše chlopně zapumpují veseleji, když vám do schránky vklouzne černo-červeně-žlutý časopis plný informací a nekrologů.

Také náš bibliobufet se snaží pomáhat naplnění hesla „Amatérská scéna do každé divadelní rodiny!“ a nabízí nejen to nejaktuálnější číslo 2/2005 (s články o průběhu krajských přehlí-

dek a malou vzpomínkou na zesnulého Petra Lébla), ale i čísla stará, starší až téměř nejstarší. Ta totiž často nabízejí poklady, které sublimovaly do podoby repertoárových příloh. Oč jde? Amatérská scéna – budiž jí za to věčný dík – zveřejňuje i texty kvalitních divadelních her, kterých – jak všichni víme – není nikdy dost. Váš bibliobufeták DS – a pamatujte: každá kniha má své dobré stránky!

Dnes na programu rozborový seminář k večerním představením od 10.00 hodin

FEMAD – zpravodaj Festivalu mladého amatérského divadla vydalo Kulturní a informační centrum Poděbrady, s. r. o., nám. Jiřího 1/I., 290 01 Poděbrady, tel.: 325 61 25 05, e-mail: divadlo@kic-podebrady.cz, www.kic-podebrady.cz.